

ครุนิพนธ์

(Individual Study)

รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ชื่อ -สกุล นักศึกษา.....

รหัสประจำตัว.....

สาขาวิชา.....ชั้นปีที่.....

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

คำนำ

นักศึกษาวิชาชีพครูกับการเข้าถึงเส้นทางการความก้าวหน้าในวิชาชีพ และปฏิบัติตนสู่ความก้าวหน้า ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความเป็นครู ปฏิบัติตนตามหน้าที่ครูได้อย่างถูกต้องเหมาะสม วิเคราะห์ ผลการปฏิบัติงานในการทำหน้าที่ครู มีแนวทางในการพัฒนาตนเอง สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง นำ ผลการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่เส้นทางสายวิชาชีพครู การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา การเรียนรู้สถานการณ์ โดยใช้งานวิจัยเป็นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาและบูรณาการประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติ การใช้ทักษะการ สะท้อนคิด การถอดบทเรียน เพื่อการประยุกต์การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการสร้างนวัตกรรม ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู การศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้ที่ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลง การ เรียบเรียงองค์ความรู้อย่างเป็นระบบในรูปแบบคู่มือครูนิพนธ์ การจัดทำคู่มือครูนิพนธ์ฉบับนี้ จึงมีวัตถุประสงค์

เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ครู คุณลักษณะของความเป็นครู ผ่านกระบวนการถอดบทเรียนจากการปฏิบัติการสอนและการเรียนรู้ด้วยตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเติม เต็มสมรรถนะ สะท้อนกลับ (AAR) เป็นรายบุคคลและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการ เรียนรู้ (PLC) เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง นักศึกษาสามารถเพิ่มเติมประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์อันนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ความเป็นครูวิชาชีพที่ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นตามเหมาะสม

ลงชื่อนักศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	.....
สารบัญ	.....
กิจกรรมสะท้อนคิด	.....
รายงานแบบสังเกตการปฏิบัติงานครู	.....
รายงานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2	.....
รายงานแนวทางการพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบของการศึกษารายกรณี(case study).....	.....
รายงานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้	.....
รายงานการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยี/การสอนออนไลน์(TPACK)	.....
การศึกษา /มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	.....
 กิจกรรมเสริมความเป็นครู	 .....
รายงานการเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลทุกโครงการ	.....
รายงานการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา ปี1-ปี4	.....
รายงานการพัฒนาการบุคลิกภาพความเป็นครู รักและศรัทธาความเป็นครู และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง การเป็นพลเมืองดี จรรยาบรรณวิชาชีพครู	.....
รายงานการจัดโครงการสัมพันธ์ชุมชน/กิจกรรมการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	.....
รายงานการอบรมทักษะภาษาอังกฤษตั้งแต่ปี1-ปี4	.....
รายงานการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ และเป็นแบบอย่างที่ดี	.....
ถอดบทเรียนจากการปฏิบัติการสอนและการเรียนรู้ด้วยตนเอง (PLC ปี1-ปี4)	.....
บทความวิจัยในชั้นเรียน	.....
ภาคผนวก	

ภาคผนวก

ภาคผนวก

หลักการสะท้อนคิด

สะท้อนคิด (Reflective practice / reflection) หมายถึง การแสดงความคิดถึงสิ่งที่ได้จากประสบการณ์ที่ได้ศึกษา การปฏิบัติการวิชาชีพ และการมองเห็นวิธีการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน หรือนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ผู้เรียนในชั้นเรียน

ทำไมต้องสะท้อนคิด การสะท้อนคิดจะเป็นการเชื่อมต่อช่องว่างที่เกิดขึ้นระหว่างสิ่งที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียน และการฝึกปฏิบัติ เป็นการสร้างเสริมสร้างการคิดแบบวิจารณ์ญาณอันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยน การสะท้อนคิดสอดคล้องกับทฤษฎีการสอนสำหรับผู้ใหญ่ ช่วยให้เข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งยกระดับความสามารถในการตัดสินใจ

องค์ประกอบการสะท้อนคิด ประกอบด้วย 1) สิ่งที่ได้เรียนรู้ (what to learn) 2) ผลที่เกิด (result) 3) บทเรียนที่ได้ (lessons learned) และ 4) นำไปใช้ได้อย่างไร (how to use)

ประโยชน์ของสะท้อนคิด ทำให้เกิดสิ่งใหม่ / นวัตกรรมการศึกษา ตระหนักถึงคุณค่าของบทเรียนที่ได้เรียนรู้ สร้างเสริมความเป็นผู้นำการเรียนรู้

ดังนั้น การสะท้อนคิดการเรียนรู้ จึงเป็นเทคนิคและเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการรับรู้ ความคาดหวัง และความรู้สึกรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับประสบการณ์และนำไปสู่การวางแผนหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาในอนาคต ผ่านกระบวนการคิด การอ่าน การพูด และการเขียน ซึ่งจะช่วยสร้างความสามารถในการคิดทบทวนอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้รู้จักตนเองมากขึ้น สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ประสิทธิภาพของการสะท้อนคิดการเรียนรู้เป็นการทำให้เกิดกระบวนการคิด ไตร่ตรอง ทบทวน พิจารณาส่งต่าง ๆ อย่างรอบด้านซึ่งเป็นวิธีการทำให้นักศึกษาได้ทบทวน และสะท้อนการกระทำของตน ช่วยให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ ไปสู่การปรับปรุงตนเองและการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีทัศน์ประกอบ

ตัวอย่างสะท้อนคิด

การได้เข้าศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ระหว่างปี 2562-2565 เป็นประสบการณ์ที่ทำให้ทนายสำหรับนักศึกษาผู้มีความใฝ่ฝันจะเป็นครู ได้รับการปลูกฝังหล่อหลอมจากครูของครูสวนสุนันทา จนเกิดความมั่นใจที่จะสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี แม้บางครั้งจะรู้สึกหนักและเหนื่อยกับการเดินทางในสายวิชาชีพนี้ ด้วยความเป็นคนไม่ทอดอ่ย ได้รับกำลังใจจากเพื่อน จากอาจารย์ ประกอบกับความรักในสิ่งที่ได้ทำตามที่ตนเองเลือก จึงกลับมาเป็นพลังให้เอาชนะ และผ่านอุปสรรคเหล่านั้นมาได้ วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ต้องรับผิดชอบต่อสังคม อาศัยบริบทแห่งความรักและศรัทธา เป็นที่ยอมรับทั้งจากผู้เรียน เพื่อนร่วมวิชาชีพ ตลอดจนสังคมภายนอก

นักศึกษาวิชาชีพครูได้รับการศึกษา ถ่ายทอดบทเรียนวิชาการศึกษาหลายแขนง อาทิ จิตวิทยา การศึกษา กฎหมายการศึกษา จรรยาบรรณวิชาชีพครู เทคโนโลยีทางการศึกษา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลทางการศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผ่านประสบการณ์ฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน การฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในรูปแบบของครูฝึกวิชาชีพที่แตกต่างจากการฝึกประสบการณ์ในณโรงเรียนทั่วไป ได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ความเป็นครูจากครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จนรู้สึกได้ว่ามีความพร้อมที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ผ่านเกณฑ์การยื่นขอรับใบประกอบวิชาชีพครู ตามมาตรฐานวิชาชีพครูทุกประการ

และเมื่อถึงวันที่จะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูสมความตั้งใจ ข้าพเจ้าจะประพฤติปฏิบัติยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ฝึกฝนใฝ่หาความรู้ เป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกศิษย์ ใช้หลักคุณธรรมความมีเหตุผล ส่งเสริมความก้าวหน้า มีเมตตาช่วยเหลือลูกศิษย์ ให้มีพัฒนาการทางการเรียนรู้ได้เต็มตามความสามารถ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักการถอดบทเรียน

การถอดบทเรียนหมาย (Lesson Learned) ถึง การสกัดหรือกลั่นข้อมูลจากเหตุการณ์ ประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติวิชาชีพ เพื่อนำมาร้อยเรียงให้เกิดเป็น “ชุดความรู้” นำไปพัฒนาต่อและ เป็น ต้นทุนทางปัญญาขององค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นวิธีการหนึ่งของการจัดการความรู้ เป็น กระบวนการดึงเอาความรู้จากการทำงานออกมาใช้เป็นทุนในการทำงานเพื่อยกระดับให้ดียิ่งขึ้น การถอด บทเรียน จึงเป็นการสกัดความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลให้ออกมาเป็นบทเรียน หรือความรู้ที่ชัดเจน ซึ่งผลที่ได้ จากการถอดบทเรียน จะทำให้ได้บทเรียนที่เป็นรูปธรรม และเกิดการเรียนรู้เป็นกระบวนการทำงาน รูปแบบคณะร่วมกันของผู้เข้าร่วมกระบวนการ จะนำมาซึ่งการปรับวิธิตัด และเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานที่ สร้างสรรค์และมีคุณภาพยิ่งขึ้น หลักของการถอดบทเรียน คือ ความรู้ที่ต้องมีการแบ่งปัน ได้ผลประโยชน์ ร่วมกัน มีความไว้วางใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และมีการเรียนรู้ร่วมกันจากบทเรียนนั้น

เป้าหมายของการถอดบทเรียน แยกได้ 2 มุมมองที่เป็นประโยชน์

1) มุมมองบทเรียนจากความล้มเหลว จะทำอย่างไรที่จะไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำแบบเดิม นำ สาเหตุของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว มาวิเคราะห์เกิดจากสาเหตุใด เช่น เพราะเราไม่ใส่ใจในสิ่งที่เราทำ ผิดพลาด เพราะว่าเราไม่รู้ เรารู้แต่ยอมให้เกิดความผิดพลาด

2) มุมมองบทเรียนจากความสำเร็จ เมื่อการทำงานเกิดความสำเร็จ ไม่ว่าจะด้วยปัจจัยใดๆก็ตาม ย่อมมีบทเรียนซ่อนอยู่เบื้องหลังความสำเร็จนั้น สมาชิกร่วมถอดบทเรียนจะต้องค้นหาให้ได้ว่า ความสำเร็จมาจากปัจจัยเงื่อนไขใด ความสำเร็จนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานอะไร แล้วตั้งคำถามต่อว่าจะทำให้ดี ขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร

การถอดบทเรียนจึงเป็นการเรียนรู้จากผลลัพธ์ของงาน ไม่ว่าจะสำเร็จ หรือ ล้มเหลว ล้วนแล้วแต่ เป็นบทเรียนที่มีคุณภาพสูง ที่นำไปสู่การตัดสินใจขับเคลื่อนการพัฒนาต่อ เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่มี ประสิทธิภาพสูง

วิธีการถอดบทเรียน สามารถกระทำได้ 3 ช่วงเวลา คือ 1) ถอดบทเรียนก่อนการดำเนินการ เป็น การเรียนรู้ ก่อนที่จะเกิดข้อผิดพลาด 2) ถอดบทเรียนระหว่างดำเนินการ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นระหว่าง การดำเนินงาน และ 3) ถอดบทเรียนหลังการดำเนินการ เป็นการเรียนรู้เพื่อการดำเนินการครั้งต่อไป ทั้ง 3 วิธีสามารถถอดบทเรียนได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. วิธีการถอดบทเรียนด้วยการเรียนรู้จากเพื่อน (Peer Assist) เป็นการเรียนรู้ก่อนการทำการกิจกรรม เป็นการเรียนรู้จากเขา เขาเรียนรู้จากเราทั้งเราและเขาเรียนรู้ร่วมกันและสิ่งที่เราร่วมกันสร้าง (เกิดความรู้ ใหม่) โดยมีลักษณะเป็นการประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติ (PLC)

2. การถอดบทเรียนแบบเรื่องเล่า (Storytelling) เป็นการเรียนรู้ก่อนหรือระหว่างทำกิจกรรมด้วยการให้ผู้มีความรู้จากการปฏิบัติปลดปล่อยความรู้ ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยผู้เล่าจะเล่าความรู้สึกที่ฝังลึกอยู่ในตัวที่เกิดจากการปฏิบัติ ผู้ฟังสามารถตีความ ได้อิสระ การถอดบทเรียนในลักษณะนี้เป็นการสกัดความรู้จากเรื่องเล่าว่ามีคุณค่า และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร

3. การถอดบทเรียนหลังปฏิบัติการ (After Action Review: AAR) เป็นการจับความรู้ที่เกิดขึ้นสั้นๆ ภายหลังจากการทำกิจกรรม นำไปสู่การวางแผนในครั้งต่อไป เช่นการทำ AAR ทำให้คนทำรู้สึกตื่นตัวและมีความรู้สึกผูกพันกับงาน การทำ AAR สามารถดำเนินการได้ทั้งระหว่างการทำกิจกรรมเพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขระหว่างการทำงาน หรือที่เรียกว่า การทำไป คิดไป แก้ไขไป และภายหลังสิ้นสุดแต่ละกิจกรรมเพื่อนำไปวางแผนกิจกรรมครั้งต่อไป

รายละเอียดของใบงาน รายวิชาครุณิพนธ์

ใบงานที่	หัวข้อ	สิ่งที่นศ.ต้องทำ	หมายเหตุ
1	ใบงานที่1 A2 รายงานแบบสังเกตการปฏิบัติงานครู	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การปฏิบัติงานครู ประกอบภาพ	
2	ใบงานที่2 A6 รายงานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 ประกอบภาพ	
3	ใบงานที่3 รายงานแนวทางการพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบของการศึกษารายกรณี (case study)	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบของการศึกษารายกรณี (case study)	
4	ใบงานที่4 รายงานสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ (A2 A3 A4 ปี2-ปี3)	เขียนความเรียงสะท้อนคิด การจัดการเรียนรู้ ประกอบภาพ	
5	ใบงานที่5 รายงานการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยี/การสอนออนไลน์(TPACK)	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยี /การสอนออนไลน์ (TPACK)	
6	ใบงานที่6 การศึกษา /มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	เขียนความเรียงการมีส่วนร่วม และสะท้อนคิด การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบภาพ	
7	ใบงานที่7 รายงานการเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลทุกโครงการ (ความเรียงประกอบภาพและเกียรติบัตร)	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบภาพ	
8	ใบงานที่8 รายงานการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา ปี1-ปี4	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การมีส่วนร่วมโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา ประกอบภาพ	
9	ใบงานที่9 รายงานการพัฒนาการบุคลิกภาพความเป็นครู รักและศรัทธาความเป็นครู และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อ	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การพัฒนาการบุคลิกภาพความเป็นครู รักและศรัทธาความเป็นครู และมีทัศนคติที่	

	บ้านเมือง การเป็นพลเมืองดี จรรยาบรรณ วิชาชีพครู	ถูกต้องต่อบ้านเมือง การเป็นพลเมืองดี จรรยาบรรณวิชาชีพครู	
10	ใบงานที่10 รายงานการจัดโครงการสัมพันธ์ ชุมชน/กิจกรรมการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจ พอเพียงในการจัดการเรียนรู้	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การจัดโครงการสัมพันธ์ชุมชน/กิจกรรมการ ประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการ เรียนรู้ ประกอบภาพ	
11	ใบงานที่11 รายงานการอบรมทักษะ ภาษาอังกฤษตั้งแต่ปี1-ปี4	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การอบรมทักษะภาษาอังกฤษ ปี1-ปี4 ประกอบภาพ	
12	ใบงานที่ 12 รายงานการพัฒนาตนเองให้มี ความรู้ความสามารถ และเป็นแบบอย่างที่ดี	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การพัฒนาตนเอง การประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดี ประกอบภาพ	
13	ใบงานที่13 ถอดบทเรียนจากการปฏิบัติการ สอนและการเรียนรู้ด้วยตนเอง (PLC ปี1-ปี 4)	เขียนความเรียงรายงาน และสะท้อนคิด การถอดบทเรียนกิจกรรมชุมชนวิชาชีพ ประกอบภาพ	
14	ใบงานที่14 บทความวิจัยในชั้นเรียน	บทความวิจัย	

